

การสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภ่อู้อทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

Transmission and Preservation of Music of the Laos Vieng Ethnic Group at Tumbol Don kha U-thong District Suphan-Buri Province.

ณัฐพจน์ โพธิ์เจริญ¹ สุพรรณณี เหลือบุญชู² ปัทมาวดี ชาญสุวรรณ³

Natthaphot Phocharoen¹ Supanee Leuboonchoo² Pattamawadee Chansuwan³

¹นิสิตระดับปริญญาโท สาขาดนตรีศึกษา คณะดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม Email: natthaphot2529@gmail.com

²รองศาสตราจารย์ ประจำคณะดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³อาจารย์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทคัดย่อ : ดนตรีลาวเวียงเป็นอัตลักษณ์ประจำกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง และเป็นสิ่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมประเพณีและความเชื่อดั้งเดิมตั้งแต่อดีตซึ่งมีความสำคัญและมีบทบาทในสังคมกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง มาจนถึงปัจจุบัน การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภ่อู้อทอง จังหวัดสุพรรณบุรี 2) เพื่อศึกษาการสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียงในตำบลดอนคา อำเภ่อู้อทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่าดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภ่อู้อทอง จังหวัดสุพรรณบุรีเดิมเป็นดนตรีพื้นบ้านเช่นเดียวกับอีสาน แต่เดิมมีแคนเป็นเครื่องดนตรีหลักกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียงได้สืบทอดดนตรีและได้รับอิทธิพลจากสังคม วัฒนธรรมภายนอกเข้ามาสู่ภายใน และได้รับค่านิยมจากกลุ่มเพื่อนฝูงของคนรุ่นใหม่ ขาดการสนับสนุนจากองค์กรท้องถิ่น บุคลากรผู้รู้ได้ลดน้อยลงไป ทำให้ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียงเริ่มจางหายไปตามกาลเวลาด้านพิธีกรรมเป็นพิธีกรรมผีฟ้าเป็นความเชื่อด้านการรักษาโรค คล้ายกับการทรงเจ้าโดยการบูชาผีบรรพบุรุษการอนุรักษ์และการสืบทอดดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภ่อู้อทอง จังหวัดสุพรรณบุรีมีการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นโดยผ่านการสอนการบอกต่อกันในเครือญาติ มีการแสดงในกิจกรรมต่าง ๆ การเล่นดนตรีในงานต่าง ๆ และการแสดงโชว์ให้นักท่องเที่ยวได้ชม

คำสำคัญ : การสืบทอด, การอนุรักษ์, กลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง

Abstract : Laotian Vieng music is an identity part of the Laotian Vieng community which represent their culture tradition and ancient beliefs which plays an important role in today's Laotian Vieng community. The objectives of this research are: 1) To study the music of the Laotian Vieng community at Tambon Don Kha Amphur U-Thong SuphanBuri province 2) To study the succession and conservation of Laotian Vieng music at Tambon Don Kha Amphur U-Thong SuphanBuri province. The research discovered that the Laotian Vieng music of Tambon Don Kha Amphur U-Thong SuphanBuri province originated from folk music similar to Isarn music but with khaen mouth organ as the core musical instrument. The Laotian Vieng community has passed down their music which was influenced by external social and cultural factors and became popular with friends of the younger generation. However the lack of support from local agency decreased the number of experts in Laotian Vieng music which eventually faded away with time. The ritual is typical of the "Blue Ghost" ritual which they the ancient Laotians believed could cure diseases similar with spiritual possession in worship of ancestors. The conservation and succession of the Laotian Vieng music of Tambon Don Kha Amphur U-Thong SuphanBuri province passed on from generation to generation via teaching word-of-mouth among relatives and through various activities / musical performances shows / exhibitions for tourists to see and enjoy.

Keywords : Transmission, Preservation, Laos Vieng Ethnic Group

บทนำ

ในช่วงที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันมีการศึกษาและได้รับความสนใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นมากขึ้น แต่ที่เป็นข้อสังเกตคือการศึกษาส่วนใหญ่เป็นการสำรวจเก็บและรวบรวม ขาดการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม จึงอาจทำให้วัฒนธรรมที่ดั้งเดิมต่างๆ บางส่วน ไม่ได้เป็นที่รู้จักหรือสืบทอด เพื่อเสริมการศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี รวมถึงศิลปะการแสดง การละเล่นดนตรีที่ยังทรงคุณค่าและน่าอนุรักษ์ไว้

ดนตรีพื้นบ้านเป็นเสียงดนตรีที่ถ่ายทอดกันมาทางคำพูดเนื้อร้องภาษาอาจมีการจดบันทึกไว้ด้วย เป็นกิจกรรมสร้างความบันเทิงผ่อนคลายจากความเหน็ดเหนื่อยหลังการทำงานทำสวน ทำไร่ของชาวบ้านและยังสร้างความสามัคคีในกลุ่มชาติพันธุ์ของท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งสืบทอดกันมา

ทางวัฒนธรรม สู่รุ่นลูกหลานและยังเป็นเครื่องอนุรักษ์เอกลักษณ์ให้คงอยู่ดนตรีพื้นบ้านภาคอีสานเป็นดนตรีที่มีการสืบทอดมานานนับพันปีมีการนำเอาธรรมชาติมาสร้างเสียงดนตรี เช่น ไม้ไผ่ มีการเป่าแคนตีผิงประกอบการขับร้อง ประกอบการละเล่นสนุกสนาน ครั้นเครื่องลง นอกจากนั้นยังมีการนำมาประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น การเป่าแคนเพื่อรักษาโรคในรำผีฟ้าอีกด้วย ตามความเชื่อ และทำสืบทอดกันมาเรื่อย ๆ จนเป็นวัฒนธรรม

ดนตรีพื้นบ้านหรือเพลงพื้นบ้านภาษาอังกฤษใช้คำว่า folk music หรือ folk song ทั้งสองคำนี้ใช้แทนกันได้และคำว่าเพลงพื้นบ้าน folk song เป็นคำที่ใช้มากกว่าคำว่าดนตรีพื้นบ้าน folk music ซึ่งทั้งนี้มักปราชญ์บางท่านให้เหตุผลว่า เนื่องจากดนตรีพื้นบ้านมีกำเนิดด้วยเพลงขับร้อง ไม่ใช่กำเนิดด้วยเพลงบรรเลง และบางท่านบอกว่าที่ใช้คำว่าเพลงพื้นบ้าน folk song แทนคำว่าดนตรีพื้นบ้าน folk music เนื่องจากดนตรีพื้นบ้านประเภทขับร้องมีมากกว่าประเภทบรรเลง การที่จะให้คำจำกัดความของดนตรีพื้นบ้านนั้นไม่ใช่ของง่ายแต่ลักษณะของดนตรีพื้นบ้านหรือเพลงพื้นบ้านแยกออกได้ดังนี้คือ ไม่ทราบนามผู้แต่ง แต่งโดยนักดนตรีที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมในการแต่งเพลง มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เป็นลักษณะการแสดงออกทางดนตรีของคนส่วนใหญ่ขับร้องหรือบรรเลง โดยนักร้องหรือนักดนตรีที่ได้รับการฝึกฝนอบรมทางทฤษฎี เป็นดนตรีที่มีอายุเก่าแก่เป็นดนตรีที่สืบทอดถ่ายทอดด้วยความทรงจำ มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามความนิยมของผู้เล่นและผู้ฟังและไม่มีใครตัดสินใจได้ว่าทำนองดั้งเดิมที่เป็นต้นตออันเป็นอย่างไร นอกจากนั้นดนตรีพื้นบ้านยังเป็นดนตรีที่แสดงออกเป็นความรู้สึกนึกคิดตลอดจนความเชื่อและนิสัย ใจคอของชาวบ้านดนตรีพื้นบ้านจึงสามารถเข้าถึงและครองใจได้มากกว่าดนตรีประเภทอื่น ๆ เนื้อหาสาระของดนตรีพื้นบ้านนั้นมีทั้งให้ความรู้และบันเทิง ที่สำคัญ เป็นต้นว่าความรู้เกี่ยวกับทางโลกและทางธรรม เป็นการสั่งสอนอบรมให้คนประพฤติในสิ่งที่ดีงาม (เจริญชัย ชนไพโรจน์ 2526 : 10)

ศิลปะการดนตรีของชาวอีสาน ประกอบไปด้วยการขับร้อง การพ้องรำและการบรรเลงดนตรี ในส่วนของการบรรเลงดนตรีพื้นบ้านอีสาน มีเครื่องดนตรีหลายชนิดที่น่าสนใจด้วย เช่น โปงลาง แคน โหวด ซออีสานและพิณ ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีของคนในท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีกแขนงหนึ่งที่กำลังประสบปัญหาและกำลังจะสูญหายไป เนื่องจากขาดการสืบทอด ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนดนตรีในโรงเรียน เพื่อให้เด็กและเยาวชนไทยมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของดนตรีในท้องถิ่น มีความรัก ชื่นชม ชาบซึ้ง หวงแหน ตลอดจนช่วยกันอนุรักษ์สืบทอดดนตรีพื้นบ้านให้คงอยู่ต่อไป (ปิยพันธ์ แสนทวีสุข 2547 : 2)

ประเทศไทยมีชนชาติพันธุ์ลาวเข้ามาอาศัยอยู่เป็นชุมชนตามเชื้อสาย เช่น ลาวโซ่ง หรือลาว ทรงดำ ลาวพวน ลาวเวียง และลาวภูครัง เป็นต้น ชาวลาวที่อพยพย้ายถิ่นมายังไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น มีทั้งชาวลาวจากหัวเมืองล้านนา หัวเมืองลาวที่ปัจจุบันคือประเทศลาว และ บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย สาเหตุของการย้ายถิ่นเป็นเพราะผลกระทบจากศึกสงคราม ช่วงซึ่งความมีอำนาจระหว่างไทยกับราชอาณาจักรเวียงจันทน์ พม่า และญวน ไม่อาจแยกให้เห็นชัดเจนว่าเป็นชุมชนลาวพวกไหน จึงเรียกรวม ๆ กันว่า ลาว (บังอร ปิยะพันธ์ 2541 : 68) บรรดาลูกหลานของลาวโซ่ง ลาวเวียง และลาวพวนที่ถูกกวาดต้อนเข้ามาได้กลายเป็นคนไทยทางภาคกลางอย่างสมบูรณ์แล้ว แต่ก่อนนั้นในท้องถิ่นที่ต้อนแรก อพยพเข้ามาตั้งหลักแหล่งยังมีการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีเดิมของเผ่าพันธุ์ตนไว้ (นิภาพร โชติสุตเสนห์ 2541 : 11-12)

ลาวเวียงเป็นชื่อเรียกกลุ่มคนที่มีเชื้อสายลาวที่อพยพมาจากเมืองเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แต่บางคนเรียกว่า “ลาวตี้” เนื่องจากคนกลุ่มนี้จะมีคำลงท้ายประโยคว่า “ตี้” เสมอ ในจังหวัดสุพรรณบุรีมีบรรพบุรุษเป็นกลุ่มชาวลาวเวียงที่อพยพมาจากประเทศลาวเวียงจันทน์ในสมัยกรุงธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น และในปัจจุบันนี้ ชาวลาวเวียงก็ยังรักษาและอนุรักษ์ความเป็นอัตลักษณ์และดนตรีด้วยการสืบทอดขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมเอาไว้ เช่นการใช้ภาษา การสืบทอดประเพณีและการละเล่นที่สำคัญตอนคาแต่เดิมอพยพมาจากเวียงจันทน์ฝั่งลาว เมื่อครั้งบ้านเมืองเริ่มเกิดสงครามจึงได้พากันมาอยู่ที่เมืองสยามที่ชาวบ้านเรียกว่า “ขอตดอนคา” ต่อมามีการเรียกชื่อต่อเติมหรือขาดหายไปบ้างจนในที่สุดก็เหลือแต่คำว่า “ดอนคา” ชาวบ้านจึงได้เรียกชื่อดอนคา มาจนถึงทุกวันนี้

การอนุรักษ์วัฒนธรรมและดนตรีพื้นบ้านเริ่มต้นง่าย ๆ โดยการปลูกฝังถ่ายทอดข้อมูลให้กับเยาวชนคนรุ่นใหม่มีการรณรงค์ให้มีการแต่งกายชุดประจำถิ่นอย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งวัน เพื่อให้คนลาวเวียงได้มีโอกาสชื่นชมและย้อนอดีตของตนเองและมีการบรรจุหลักสูตรวัฒนธรรมลาวเวียงให้เป็นหลักสูตรท้องถิ่นลูกหลานได้ศึกษา เริ่มต้นที่โรงเรียนสู่ชุมชน จากเด็กส่งผ่านถึงผู้ปกครอง

อย่างไรก็ตามสังคมทุกสังคมต้องมีการติดต่อกันภายนอก การเปลี่ยนแปลงย่อมต้องเกิดขึ้นไม่มีสังคมใดที่สามารถรักษารูปแบบเดิมของขนบธรรมเนียมประเพณีแห่งตนไว้ได้ตลอดกาลการเปลี่ยนแปลงนี้ไม่เว้นแม้แต่ความเชื่อ ซึ่งความเชื่อของคนในสังคมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างด้านอื่น ๆ ของสังคมอย่างยากที่จะแยกออกจากกัน

โดยสังคมในปัจจุบัน มีการพัฒนาและเติบโตอย่างรวดเร็ว เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสิ่งต่าง ๆ ในหลาย ๆ ด้าน (ภักทิยา ยิมเรวัต 2540 : 5-12) ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงวิธีการสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาแนวทาง ที่จะแก้ไขและพัฒนาวิธีการสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีวัฒนธรรมบ้านดอนคาคงอยู่สืบทอดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาการสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียงในตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

คำถามการวิจัย

1. ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นอย่างไร
2. การสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียงในตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี มีวิธีการอย่างไร

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบถึงดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
2. ทราบถึงการสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียงในตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทำการเก็บข้อมูลภาคสนามเพื่อศึกษาการสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามความมุ่งหมายของการวิจัยการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาข้อมูลจากการลงภาคสนามเพื่อทำการเก็บและรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ (Survey) การสังเกต (Observation) และการสัมภาษณ์ (Interview) เจาะลึกจดบันทึกเสร็จแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ซึ่งมีขอบเขตและขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 เนื้อหา

1.2 วิธีการวิจัย

1.3 ระยะเวลา

1.4 บริบทพื้นที่ในการวิจัย

1.5 บุคลากรผู้ให้ข้อมูล

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

2.3 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ การสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของชาวลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภ่อูทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อของการวิจัย ไว้ดังต่อไปนี้

1.เนื้อหา

1.1 เพื่อศึกษาดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภ่อูทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

1.2 เพื่อศึกษาการสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภ่อูทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

2. วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Document) เก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม (Field Study) โดยการสำรวจ (Survey) การสังเกต (Observation) และการสัมภาษณ์ (Interview) และนำข้อมูลมาวิเคราะห์

3. ระยะเวลา

การศึกษากการสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของชาวลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภ่อูทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ในครั้งนี้เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ.2556 เป็นต้นไป

4. พื้นที่ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่การวิจัยการสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของชาวลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภ่อูทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่การวิจัย ดังนี้

- หมู่ 1. บ้านดอนคา ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 2. บ้านดอนคาหัวตาล ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 3. บ้านใหม่ ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 4. บ้านสระกร่าง ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 5. บ้านทรัพย์พุทอง ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 6. บ้านโนนหัวนา ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 7. บ้านหนองกุฎีทอง ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 8. บ้านหนองมะขอ ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 9. บ้านเขากำแพง ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 10. บ้านโนน ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 11. บ้านหนองกระโซ่ ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 12. บ้านช้างคำหัว ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 13. บ้านในดง ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 14. บ้านโป่งพรานอินทร์ ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 15. บ้านหนองศรีเทพ ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 16. บ้านเขาดีสลัก ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 17. บ้านหนองหมู ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 18. บ้านหนองทราย ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 19. บ้านห้วย ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- หมู่ 20. บ้านใหม่ใต้ ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

5. บุคลากรผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มบุคลากรผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจงเจาะลึก จาก 20 หมู่บ้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บุคลากรผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ บุคคลที่มีความรู้ความสามารถและผู้นำทางด้านวัฒนธรรม ตลอดจนบุคคลโดยทั่วไปเป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในเขตบ้านดอนคา บ้านดอนคาหัวตาล บ้านใหม่ บ้านสระกร่าง บ้านทรัพย์พุ บ้านโนนหัวนา บ้านหนองกุฎีทอง บ้านหนองมะขอ บ้านเขากำแพง บ้านโนน บ้านหนองกระโซ่ บ้านช้างคำหัว บ้านในดง บ้านโป่งพรานอินทร์ บ้านหนองศรีเทพ บ้านเขาดีสลัก บ้านหนองหมู บ้านหนองทราย ในตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยแบ่งบุคลากรผู้ให้ข้อมูล ออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่

5.1 กลุ่มผู้รู้ (Key Informants)

- 1) นักปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 3 คน
- 2) หัวหน้าวงดนตรี จำนวน 3 คน

5.2 กลุ่มผู้ปฏิบัติ (Casual Informants)

- 1) นักดนตรีชาย จำนวน 15 คน
- 2) นางรำ จำนวน 1 คน

5.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั่วไป (General Informants)

- 1) ผู้ชม จำนวน 15 คน
- 2) บุคคลทั่วไป จำนวน 20 คน (ชาวบ้านตำบลดอนคา)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิจัยการสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภ่อู้อทอง จังหวัดสุพรรณบุรีผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง สังเกตการณ์มีส่วนร่วมและความพึงพอใจของประชากรในพื้นที่ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ของการทำวิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ สืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภ่อู้อทอง จังหวัดสุพรรณบุรีตลอดจนศึกษาเอกสารและแนวคิดทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้องได้แก่

- 1) เอกสารที่เกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมอีสาน
- 2) เอกสารที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง
- 3) เอกสารที่เกี่ยวกับการสืบทอดและอนุรักษ์
- 4) เอกสารที่เกี่ยวกับดนตรีพื้นบ้าน
- 5) เอกสารที่เกี่ยวกับบริบทพื้นที่วิจัย
- 6) เอกสารที่เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎี

1.2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Studies) ผู้วิจัยได้ใช้วิธี สํารวจ (Survey) สังเกต (Observation) และสัมภาษณ์ (Interview) เพื่อที่จะได้ซึ่งข้อมูลที่สมบูรณ์ตรงกับข้อเท็จจริงมากขึ้นดังนี้

1) การสำรวจ (Survey) โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้แบบสำรวจแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการจากบุคคลทั่วไปทั้งภายในพื้นที่กำหนดการวิจัย

2) การสังเกต (Observation) แบ่งออกเป็น การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non – Participant Observation)

2.1) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) โดยผู้วิจัยได้เข้าไปศึกษาพื้นที่ทำการวิจัยร่วมกิจกรรมสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภอดู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อสังเกต ซักถามข้อมูลต่างๆ

2.2) สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non – Participant Observation) โดยผู้วิจัยได้สังเกตการสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภอดู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่ได้ร่วมลงมือปฏิบัติจริงกับกลุ่มอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่ม ชาติพันธุ์ลาวเวียงตลอดจนสังเกตกระบวนการแนวคิดใหม่

3) การสัมภาษณ์ (Interview) แบ่งออกเป็น 2 อย่าง สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Interview) และสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interviews)

3.1) สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Interview) โดยผู้วิจัย สัมภาษณ์ตามแนวทางแบบสัมภาษณ์โดยสัมภาษณ์กลุ่มประชากรสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใน สืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภอดู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

3.2) สัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) โดยสัมภาษณ์แบบเปิดกว้างไม่จำกัดคำตอบเพื่อจับประเด็นแล้วนำมาตีความโดยใช้ทฤษฎี และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (IN – depth Interview) จากผู้นำทางด้านวัฒนธรรม ประชากรในพื้นที่ เพื่อหาคำตอบในการสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภอดู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

2. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การจัดทำข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการนำข้อมูลที่ได้มาจากการศึกษาเอกสารและข้อมูลจากภาคสนามโดยแยกตามความมุ่งหมายของการวิจัยมาจัดกระทำดังต่อไปนี้

1) นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากเอกสารต่าง ๆ มาศึกษาอย่างละเอียด พร้อมทั้งจัดระบบหมวดหมู่ตามความมุ่งหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้

2) ทำข้อมูลจากภาคสนามที่เก็บรวบรวมได้จากการสำรวจเบื้องต้นการสังเกต การสัมภาษณ์ซึ่งได้จัดบันทึกไว้และนำแถบบันทึกเสียงมาถอดความแยกประเภทจัดหมวดหมู่ และสรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่ทำการศึกษาวิจัย

3) นำข้อมูลทั้งที่เก็บรวบรวมได้จากเอกสารและข้อมูลภาคสนามที่รวบรวมได้จากการสำรวจเบื้องต้น การสังเกตการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์

ซึ่งในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยวิธี Investigator Triangulation คือการนำข้อมูลไปให้ผู้ผู้นำข้อมูลอ่านหรือกลับไปสอบถามผู้ให้ข้อมูลซ้ำอีกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงและใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Methodological Triangulation) ของDenzin (1970) คือการแสวงหาความเชื่อถือของข้อมูลจากแหล่งที่แตกต่างกันคือการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) คือการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยไดมานั้นถูกต้องหรือไม่วิธีตรวจสอบคือการสอบถามแหล่งข้อมูลแหล่งที่มาพิจารณาในการตรวจสอบได้แก่แหล่งเวลาแหล่งสถานที่และแหล่งบุคคลแหล่งเวลาหมายถึงว่าถ้าข้อมูลต่างเวลากันจะเหมือนกันหรือไม่ แหล่งสถานที่หมายถึง ถ้าข้อมูลต่างสถานที่กันจะเหมือนกันหรือไม่แหล่งบุคคลหมายถึงว่าถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Instigator's Triangulation) คือการตรวจสอบว่าผู้วิจัยแต่ละคนจะได้ข้อมูลต่างกันอย่างไ โดยเปลี่ยนผู้สังเกตแทนที่จะใช้ผู้วิจัยคนเดียวกันสังเกตโดยตลอดในกรณีที่ไม่แน่ใจในคุณภาพของผู้รวบรวมข้อมูลภาคสนามการตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) คือการตรวจสอบว่า ถ้าผู้วิจัยแนวคิดทฤษฎีที่แตกต่างไปจากเดิมจะทำให้ตีความข้อมูลต่างต่างกันมากน้อยเพียงใดการตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) คือการใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกันและใช้วิธีการสังเกตควบคู่กับการซักถามพร้อมกันนั้นก็ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเอกสารประกอบด้วย

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัยโดยการนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากเอกสารและข้อมูลภาคสนามที่ได้จากการสังเกตสัมภาษณ์การสนทนากลุ่มมาทำการวิเคราะห์โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) ตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับคืนมาและข้อมูลที่สัมภาษณ์จากกลุ่มประชากร
- 2) นำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่เพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3) สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละกลุ่มจากเครื่องมือ
- 4) นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์แต่ละกลุ่มมาเรียบเรียงตามความมุ่งหมายเชิง

พรรณนา

3. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเรียบเรียงผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายที่กำหนดโดยใช้การนำเสนอในลักษณะเชิงพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผล

1. ดนตรีของชาวลาวเวียงคำบลดอนคา อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

เดิมเป็นดนตรีพื้นบ้านเช่นเดียวกับอีสานแต่เดิมมีแคนเป็นเครื่องดนตรีใช้ในงานรื่นเริง และพิธีกรรมตามความเชื่อของชาวลาวเวียงโดย ชาวลาวเวียง คำบลดอนดอนคา และประเพณี วัฒนธรรม เช่น ปูตา ผีฟ้า แม่พระธรณี (ภูมบ้าน) ราชู ด้านพิธีกรรมเป็นพิธีกรรมผีฟ้าเป็นความเชื่อ ด้านการรักษาโรคคล้ายกับการทรงเจ้า โดยการบูชาผีบรรพบุรุษโดยในพิธีกรรมจะมีบทเพลง และดนตรีประกอบการรำรำ ด้านศาสนาและความเชื่อตำบล บ้านดอนคานับถือศาสนาพุทธ และในขณะเดียวกันชาวบ้านก็มีความเชื่อเรื่องภูติ วิญญาณ เช่น ผีฟ้า ราชู โดยมีเครื่องดนตรี ที่ใช้ในพิธีกรรมคือแคน มีรายละเอียดดังนี้แคนเป็นเครื่องดนตรีเก่าแก่ที่มีมาแต่โบราณ จากหลักฐานโบราณคดีของจีน พบว่าแคนมีอายุไม่น้อยกว่า 2400 ปี อย่างไรก็ตาม แคนเป็น เครื่องดนตรีคู่บ้านคู่เมืองในท้องถิ่นอีสานจนคนทั่วไปเรียกดินแดนแห่งนี้ว่า “เมืองหมอลแคน” แคนเป็นเครื่องดนตรีที่นิยมแพร่หลายทั่วภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนมากจะนิยมเป่า เพื่อความสนุกสนานรื่นเริง ยามมีงานการละเล่น ทั้งงานบุญ งานพิธีต่าง ๆ และไว้เป่าพักผ่อน คลายเครียดยามเหน็ดเหนื่อยจากทำงานมาตอนเย็น การเป่าแคนจึงเป็นที่นิยมเพราะนอกจาก จะมีเสียงดนตรีอันไพเราะแล้วยังมีเสียงที่เร้าใจ ทำให้ผู้ฟังบางคนเข้ามาร่วมพ้อนรำ เต้นรำ ด้วยความสนุกสนาน แคนเป็นเครื่องดนตรี ทำด้วยไม้ชนิดหนึ่งเรียกว่า ไม้กู่แคนเป็นตระกูล ไม้ไผ่ โดยมีลักษณะเหมือนไม้ซางของภาคกลางมีลักษณะเหมือนไม้ไผ่ลำเล็ก ๆ มีปล้องยาว ตัวแคนประกอบด้วยไม้เช่นนี้ขนาดสั้น ยาว ตามรูปแบบการทำที่ส่งต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ชนิด ติดกัน ข้าง ๆ มีลิ้นโลหะ เป็นเงินหรือทองเหลือง ลิ้นแคนสวมอยู่ในไม้เนื้อแข็งข้างในกลวง ซึ่งใช้เป็นที่เป่าเรียกว่า “เต้า” ระหว่างเต้ากับตัวแคนอัดไว้ให้แน่นด้วยขี้สูด (เป็นภูมิปัญญา ชาวบ้านโดยนำเอามูลสัตว์ชนิดหนึ่งมากวนเป็นเนื้อละเอียดทิ้งให้แห้งก่อนนำมาใช้) แต่เดิม แคนจะถูกเป่าคนเดียวหรือเป่าพร้อมกันหลายคนซึ่งจะมีเครื่องดนตรีเพียงชนิดเดียว คือ แคน เท่านั้นโดยสามารถเป่าแคนออกมาได้ทั้งหมด 7 เสียงเทียบตามรูปแบบโน้ตไทย คือ โด เร มี ฟา ซอล ลา ที ทำให้สามารถบรรเลงบทเพลงได้อย่างหลากหลายไพเราะสามารถสะท้อนอารมณ์ ความนึกคิดของมนุษย์ได้อย่างดี แคนมีบทบาทที่สำคัญต่อประเพณีและความเชื่อของชาว ลาวเวียงคำบลดอนคา เนื่องจากแคนเป็นสิ่งที่ให้จังหวะทำนองของการลำประกอบเสียงลำ เปรียบเสมือนการทอดผ้าต้องมีการย้อมสีส่นเพื่อให้ผ้ามีความหลากหลายสวยงามเป็นที่น่าจับต้อง

2. การสืบทอดและการอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

จากสภาพสังคมปัจจุบันถือได้ว่าเป็นช่วงสมัยที่มีวัฒนธรรมจากหลากหลายประเทศได้เข้ามามีบทบาทต่อวัฒนธรรมลาวเวียงซึ่งก่อให้เกิดการกำหนดแผนนโยบายส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีที่มีการจัดสรรให้ทุกภาคส่วนนำวัฒนธรรมของตัวเองออกมานำเสนอ และให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้แนะนำให้คำปรึกษาลอตจนการช่วยเหลือ ดำรงรักษาต่อการคงอยู่สืบไปจากกระบวนการถ่ายทอดเข้าสู่ระบบการศึกษาเรียนรู้ท้องถิ่นที่มีความสำคัญต่อประเพณีวิถีชีวิตได้อย่าง ลงตัว ประกอบกับการให้ความสำคัญต่อความหมายที่พบในเชิงสัญลักษณ์ของชุมชนเกี่ยวกับดนตรีในด้านต่าง ๆ ที่นำเอาดนตรีและความบันเทิงเข้าไปอยู่ในกระบวนการส่วนหนึ่งของงานประเพณีนี้ที่สำคัญของชุมชนและนอกชุมชนผ่านการเวลา นำไปสู่การผลิตปลูกฝังเสริมสร้างให้แก่เยาวชนคนรุ่นใหม่ โดยได้แรงจูงใจจากสังคมวัฒนธรรมที่สำคัญจากการให้ความสำคัญของส่วนภาครัฐและเอกชนการสืบทอดดนตรีของวัฒนธรรมลาวเวียงนั้น เกิดจากประชาชนในพื้นที่ให้ความสำคัญกับประเพณีและความบันเทิงในด้านต่าง ๆ จากประสบการณ์ที่ได้ถ่ายทอดให้กับเยาวชนคนรุ่นใหม่จะเห็นได้ว่าการส่งเสริมของภาครัฐให้ความสำคัญในด้านประเพณีของท้องถิ่น ก่อให้เกิดการรวมกลุ่มของชุมชน อธิบายได้ดังนี้ องค์ประกอบของการรวมกลุ่มชุมชนนั้นหมายถึงการรวมกลุ่มจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ที่สร้างระบบระเบียบทางความต้องการของมนุษย์ ในด้านการรวมกลุ่มของนักดนตรีที่ต้องการสืบทอดจะจัดลำดับการสืบทอดออกเป็นกลุ่ม ตามความรู้ความสามารถของตน เพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของผู้สืบทอด บางคนอาจจะนำเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดไปพัฒนาหรือนำไปใช้ตามสุนทรียศาสตร์ ของตน เช่น การนำเพลงลาวแพนไปปรับเปลี่ยนให้เข้ากับจังหวะที่ทันสมัยหรือนำไปประดิษฐ์คำร้องให้เข้ากับบริบททางสังคมโดยผ่านกระบวนการถ่ายทอดจากประสบการณ์ความรู้เดิมและความรู้ใหม่ จากสภาพสังคมในบริบทต่าง ๆ ของผู้สืบทอด

การอนุรักษ์ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง อำเภ่อู้อทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีจากคนรุ่นเก่า คนรุ่นเก่าอาจต้องทบทวนทัศนคติของตนก่อนที่จะปลูกฝังให้แก่ลูกหลานคนรุ่นใหม่ ประการแรก คนรุ่นเก่าที่มีความรู้ความสามารถ ควรต้องตระหนักว่าดนตรีลาวเวียงเป็นสมบัติของคนรุ่นเก่าที่คนรุ่นใหม่ยังไม่ค่อยได้ใช้ โดยพร้อมที่จะส่งมอบกลับคืนในเวลาอันควร มิใช่ส่งคืนด้วยการส่งเสริมให้ลูกหลานเรียนเปียโน ไวโอลิน หรือฝึกหัดร้องเพลงสากล ในส่วนของทัศนคตินี้ ควรได้รับการปลูกฝังจากพ่อแม่ ครูหรือผู้ปกครอง โดยปลูกฝังให้เกิดแนวคิดให้มีทัศนคติที่ดีต่อดนตรีและต่อคนที่เล่นดนตรีไทย ตั้งแต่ในวัยเยาว์ประการที่สอง คนรุ่นเก่าควรทบทวนความเหมาะสมในการใช้คำว่า อนุรักษ์หรือสืบสาน เพื่อรณรงค์ให้ดนตรีไทยเข้าถึงคนรุ่นใหม่และยังยืนสู่คนรุ่นใหม่กว่าต่อไปคำว่า อนุรักษ์ ถูกใช้คู่กับดนตรี

ลาวเวียงในยุคโลกาภิวัตน์อยู่บ่อย ๆ ใครที่กล่าวถึงดนตรีลาวเวียงก็มักมีคำนี้พ่วงอยู่ด้วยเสมอ ทำนองว่าให้รักษาดนตรีลาวเวียงไว้ให้คงอยู่ดั้งเดิมต่อไป กล่าวคือ มีมาอย่างไรก็ให้มีต่อไป อย่างนั้น ผู้เขียนคิดว่าการรักษาคนตรีลาวเวียงในรูปแบบอนุรักษ์ อาจไม่เหมาะกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพราะหากเป็นเช่นนั้น ดนตรีลาวเวียงก็จะต้องเป็นคนตรีสำหรับคนรุ่นเก่าต่อไป และมีอนาคตเพียงแค่ช่วงชีวิตของคนรุ่นเก่าเท่านั้น ในที่สุดก็ต้องกลายเป็นดนตรีบนกระดาน

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องการสืบทอดและอนุรักษ์ ตำบลคอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลของการวิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลคอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ กลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลคอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี สังคมของชาวบ้านดอนคามีวัฒนธรรมแบบเดียวกับชาวอีสาน ทั้งทางด้านการใช้ภาษาก็พูดภาษาลาวหรือภาษาอีสาน พื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะกับการทำการเกษตรเพาะปลูก ประชากรอยู่กับเป็นหมู่บ้านไม่แออัดมากนักมีประเพณีต่าง ๆ แบบเดียวกับคนภาคอีสาน ดนตรีและศิลปะการแสดงด้วยเช่นกันต่างเล่าว่าบรรพบุรุษของลาวเวียงอพยพมาจากเวียงจันทน์เมื่อประมาณสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ครั้งที่เจ้าอนุวงศ์เป็นกบฏต่อไทยเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ กล่าวไว้ในพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ว่า พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้พระยาราชสุภาวดียกทัพไปได้เมืองเวียงจันทน์กวาดต้อนผู้คนจากเขตเวียงจันทน์มาสู่ประเทศไทย และต่อมาได้มีการปรับเปลี่ยนหรือได้รับวัฒนธรรมภายนอก

ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลคอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นดนตรีของวัฒนธรรมชาวลาวเวียง ที่แสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ทั้งทางดนตรี ที่มีลักษณะเป็นดนตรีแบบเดียวกับทางภาคอีสานหรือประเทศลาว บ้านดอนคาเป็นตำบลที่อยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรีซึ่งอยู่ในภาคกลาง แต่สังคมของชาวบ้านดอนคามีวัฒนธรรมแบบเดียวกับชาวอีสาน ทั้งทางด้านการใช้ภาษาก็พูดภาษาลาวหรือภาษาอีสาน ดนตรีของชาวลาวมีติดสี่ตีเป่า สอดคล้องกับประดิษฐ์เมฆไชยภักดิ์เครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน เป็นเครื่องดนตรีที่คิดประดิษฐ์ขึ้นจากมือชาวบ้าน โดย ใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่น เครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสานไม่มีความละเอียดประณีตในการทำเมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องดนตรีสากล เครื่องดนตรีพื้นบ้านสามารถแบ่งประเภทออกตามลักษณะการบรรเลงเป็น 4 ประเภท ดังนี้ 1) เครื่องดนตรีประเภทตี (Plucked string Instruments) 2) เครื่องดนตรีประเภทสี (Bowed string Instruments) 3) เครื่องดนตรีประเภทตี (Percussion Instruments) 4) เครื่องดนตรีประเภทเป่า (Wind Instruments) และดนตรี

กลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง มีเครื่องดนตรีหลักแคนใช้เป็นเครื่องเป่าเพื่อคุมทำนอง และมีเครื่องประกอบจังหวะต่าง ๆ เช่น กลอง ฉิ่ง และฉาบ เป็นกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันจนเป็นวัฒนธรรม ซึ่งวัฒนธรรมเป็นทั้งนามธรรมและรูปธรรมที่ปรากฏอยู่ในวิถีชีวิตตามที่ ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา มีลักษณะวัฒนธรรมทางด้านดนตรีแบบเดียวกับลักษณะดนตรีพื้นบ้านอีสาน ซึ่ง ลักษณะของดนตรีพื้นบ้านอีสานโดยทั่วไปมีลักษณะดังนี้ 1) ใช้บันไดเสียงแบบห้าเสียง (Pentonic Scale) 2) ท่วงทำนองออกไปทางบันไดเสียงไมเนอร์ จึงแฝงไปด้วยอารมณ์ค่อนข้างเศร้า 3) การประสานเสียงไม่มีระบบแต่สามารถบอกได้ถึงลักษณะบันไดเสียงแบบไมเนอร์ 4) ทำนองเพลงประกอบด้วยประโยคสั้น ๆ แต่สามารถบรรเลงววนไปมาได้หลาย ๆ ครั้ง 5) ความซ้ำ-เร็ว ของจังหวะอยู่ในระดับปานกลางไปจนถึงจังหวะค่อนข้างเร็ว 6) โครงสร้างของทำนองประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ทำนองเกริ่น ทำนองหลัก และทำนองย่อย 7) ทำนองเพลงชาวบ้าน เรียกว่า "ลาย" สืบทอดโดยการจดจำ ไม่มีการบันทึกเป็นตัวโน้ตดนตรี

2. การสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภ่อู้อทอง จังหวัดสุพรรณบุรี สรุปได้ว่า การสืบทอดและอนุรักษ์ดนตรีกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง มีการสืบทอดแบบปากต่อปาก मुखปาฐะ หรือสอนในเครือญาติ ซึ่งสอดคล้องกับ ทินกร อัดไพบูลย์ (ม.ป.ป. : 116 – 117) ในหนังสือ "ดนตรีพื้นบ้านอีสาน ลาว เขมร" ได้กล่าวให้มีการจัดตั้งหลักสูตรและจัดตั้งสถานศึกษา วางแผนพัฒนา หลักสูตรให้ก้าวหน้าและมีคุณภาพ สร้างบุคลากรสืบทอดเพื่อก้าวไปสู่ระดับวิทยาลัยในระบบแบบแผน บรรลุตามเป้าหมายของการเรียนในระดับมาตรฐานชาติและสากล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาดนตรีครั้งต่อไปควรศึกษาเปรียบเทียบดนตรีในกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ในชุมชนของตนเอง
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมดนตรีของลาวเวียงในประเทศอื่น ๆ
3. ควรมีการศึกษาวิจัยและต่อยอดดนตรีกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียง ตำบลดอนคา อำเภ่อู้อทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ในเรื่อง เครื่องดนตรี วิธีการเล่นดนตรี เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

เจริญชัย ชนโพธิ์จัน. ดนตรีผู้ไทย. มหาสารคาม: ภาควิชาดุริยางคศาสตร์คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 2526.

นิภาพร โชติสุดแสนต์. พระราหู : ภาพสะท้อนความกลมกลืนทางความเชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์
ลาวเวียง. สารนิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชามานุษยวิทยา คณะโบราณคดี
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2541.

บังอร ปิยะพันธุ์. ประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2541.

ภัททิยา ยิมเรวัต. ประวัติศาสตร์สิบสองจุไท. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์, 2540